

Anestesiologian erikoislääkäri

Marja-Leena Mäkelä, o.s. Petäjoki

26.7.1946–27.12.2009

Anestesiologian erikoislääkäri Marja-Leena Mäkelä kuoli vaikeaan sairauteen 63-vuotiaana 27. joulukuuta 2009.

Marja-Leena syntyi 26. heinäkuuta 1946 Loimaalla, pääsi yliopilaaksi keväällä 1966 Elisenvaaran yhteiskoulusta Karinaisissa ja valmistui lääketieteen lisensiaatiksi vuonna 1973 Turun yliopistosta.

Valmistumisen jälkeen Marja-Leena kiinnostui kliinisestä fysiologiasta ja työskenteli vuosina 1972–1975 Turun Yliopiston Fysiologian laitoksella ja Sydänasemalla sekä Turun yliopistollisessa keskussairaallassa. Hän syvensi kliinisen fysiologian tietotaitojaan mm. Karlskronassa Ruotsissa ja Pretoriassa Etelä-Afrikassa. Marja-Leenan mielenkiinto siirtyi kuitenkin anestesiologiaan, johon työvuodet kliinisen fysiologian parissa loivat oivallisen pohjan. Anestesiologian erikoislääkäriksi hän valmistui 1979 Turun yliopistosta.

Erikoistumisen jälkeen Marja-Leena muutti Helsinkiin ja toimi anestesiaerikoislääkärinä Helsingin yliopistollisen keskussairaalan ja Helsingin

kaupungin eri sairaaloissa vuosina 1979–1985.

Varsinaisen päätyönsä Marja-Leena teki vakituudessa anestesiaosastonlääkärin virassa Keskus-sotilassairaala Tilkassa 1.6.1985–31.12.2005. Hänet valittiin miesvaltaisen työyhteisön virkaan lähes ensimmäisenä naiskollegana.

Tilkan lakkauttamisen jälkeen Marja-Leenan virka siirrettiin Hengenalan varuskuntaan Lahteen Sotilaslääketieteen Keskukseen. Kaipaus kliiniseen potilastyöhön ja työpaikan muuttuminen pois kotipaikkakunnalta sai hänet hakeutumaan takaisin anestesiaerikoislääkärin työhön. Ennen sairastumistaan hän toimi Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin eri sairaaloissa.

Vuoden 2007 alussa Herttoniemen sairaalan ylilääkäri ilmoitti ammupalaverissa kollegoille ja sairaanhoitajille: "Marja-Leena ei enää pala työöhön." Tämä tyrmistytti henkilökunnan siitäkin huolimatta, että Marja-Leena oli ollut työyhteisössä vasta vähän aikaa.

Työn ohella Marja-Leena suhtautui myönteisesti tutkimustyöhön.

Hänellä oli julkaisuja kliinisestä fysiologiasta ja sotilaslääketieteestä, mutta varsinaista tieteellistä uraa hän ei tavoitellut. Hänelle myönnettiin Suomen Valkoisen Ruusun Ritamerkki 4.6.1993 ja hän osallistui Etelä-Suomen läänin XLIII alueelliselle maanpuolustuskurssille vuonna 2004.

Marja-Leena oli harvinaisen sitoutunut ja uskollinen työleen, mutta ei tehnyt siitä numeroa. Anestesiatyössä hän oli osaava, tarkka, huolellinen ja kärsivällinen. Hänen rauhaisuutensa loi ja vahvisti potilaiden luottamusta ja hälvensi pelkotiloja. Olihan Tilkan potilaista suuri osa nuoria miehiä, jotka saattoivat olla ensimmäistä kertaa sairaalahoidossa leikkaushoidosta puhumattakaan.

Ammattitaito ja upea potilaan kohtaamiskyky ilmenivät varsinkin lapsianestesiaosastoissa. Valmistellessaan lasta leikkaukseen Marja-Leena saattoi laususkella pieniä lasten loruja, kertoa sadunpätkiä tai jopa laulella lastenlauluja samalla, kun hän asetti iv-kanyylin suoneen. Samalta pohjalta hän oli kirjoittamas-

sa lasten satukirjaa, joka jäi viimeistelyä vaille ennen sairastumista.

Marja-Leena oli harvinaislaatuinen lähimmäinen ja ystävä; sydämellinen ja empaattinen. Hän laittoi aina toiset etusijalle ja vasta sitten tuli oma itse. Hänellä oli myös hoitohenkilökunnan vahva luottamus, ja hän oli työyhteisön suuri tuki Tilkan viimeisinä vuosina. Marja-Leena oli myös siinä suhteessa erityinen, että hän ei koskaan lausunut pahaa sanaa toisesta henkilöstä.

Perhe oli Marja-Leenalle tärkeä. Hän antoi myös aikaansa lähiomai-

sille, joiden hankalistakin asioista hän huolehti. Hänen mieluisia harrastuksiaan olivat lukeminen ja liikunta, johon kuuluivat perheen yhteiset laskettelumatkat Alpeille.

Odottamaton vakava sairaus oli kova isku hyvässä työssä olevalle lääkärille. Marja-Leena odotti luonnollisesti tiiviin työuran jälkeen virkistäviä eläkevuosia, jolloin olisi voinut paneutua harrastuksiin. Toiveitten ja odotusten pettäminen sai aikaan masennuksen, jonka yli hänen oli vaikea päästä. Laaja työtoveri- ja ystäväpiiri ei voinut enää pääs-

tä hänen lähelleen. Koimme yhdessä omaisten kanssa Marja-Leenan sairauden hyvin raskaana.

Suremme yhdessä läheisten kanssa taitavan, valoisan ja ahkeran lääkärin menetystä.

*Eeva Kuuskoski
Jaakko Levänen
Seppo Savolainen
Teija Wikman*

*Marja-Leenan ystäviä ja
työtovereita*